

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9

ČJ910

Test je předmětem autorských práv www.dostansenagympl.cz

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se **neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** písíčí propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D

4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D

4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 1–3

TEXT 1

(1) Vy dobří hoši, co jste vyšli bořit
se vzdorem v srdcích, s pěstí sevřenou,
co lidstvu nové ráje chcete stvořit,
vám zpívám píseň na rozloučenou.

(2) Můj vzdor se zchladil volnou sprchou času,
rez s pochvou srostil meče rukojeť.
Brutální, zpěvnou, lehkovážnou chasu
v mém srdci jsem si zamiloval teď.

(3) Mí přátelé se v sympoziích baví,
by zase zítra klesli do bídy.
Na večer z loží zvedajíce hlavy
se v duchu těší: Diem perdidí.

(4) Se zbožnou úctou nelíbají holku,
je nevábí zjev plodných samiček.
V kavárnách nočních u politých stolků
jsou rytíři pochybných dámiček.

(5) Mám za přátele marnotratné muže.
Z nás každý rád svou hřivnu zakopá.
My do svých vlasů vplétáme si růže,
a po nás – –! což – ať přijde potopa!

(František Gellner: *Po nás ať přijde potopa*)

TEXT 2

Apostrofa: oslovení věcí, abstraktních skutečností či nepřítomných osob pomocí 5. pádu, např. *sviř, měsíčku, sviř, ať mi šije nitě.*

1 bod

1 Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Apostrofa se vyskytuje v každé sloce.
- B) Apostrofa se nevyskytuje v žádné sloce.
- C) Apostrofa se vyskytuje pouze v první sloce.
- D) Apostrofa se vyskytuje pouze ve třetí sloce.

1 bod

2 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- A) Autor považuje své přátele za lidi, kteří bez výčitek promarní den po probdělé noci.
- B) Autor považuje své přátele za lidi, kteří nejsou spokojeni se svým marnotratným životem.
- C) Autor považuje své přátele za lidi, kteří bojují proti marnotratnému životu.
- D) Autor považuje své přátele za lidi, kteří si vyčítají promarněné dny po probdělých nocích.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o čtvrtém úseku TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Tento úsek obsahuje čtyři desetislabičné verše a uplatňuje se zde kontrast.
- B) Tento úsek obsahuje čtyři jedenáctislabičné verše a neuplatňuje se zde kontrast.
- C) Tento úsek obsahuje dva desetislabičné a dva jedenáctislabičné verše a uplatňuje se zde kontrast.
- D) Tento úsek obsahuje dva desetislabičné a dva jedenáctislabičné verše a neuplatňuje se zde kontrast.

max. 2 body

4 Rozhodněte o každém z následujících větných celků, zda je zapsán pravopisně správně (A), či nikoli (N).

	A	N
4.1 Krávy, které byly uvázány ke kolům vozu, chvílemi ležely a žvíkaly.	☐	☐
4.2 Mezi známými se objevili i zcela nové tváře.	☐	☐
4.3 Děti měly jako zvláštní povyražení slíbeno, že ráno vyrazí s rodiči na výlet.	☐	☐
4.4 Psal nejčastěji v kuchyni a při psaní měl za zády regály s knihami, které nejvíc potřeboval.	☐	☐

max. 4 body

5 Přiřadte k jednotlivým souvětím (17.1–17.4) významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními (A–F), který se v daném souvětí vyskytuje.

(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- 5.1 Babička ho nejen vychovala, ale poskytla mu i tolik potřebnou lásku. _____
- 5.2. Buď toho psa vyvenčíš, nebo umyješ všechno nádobí po večeři. _____
- 5.3 Marek potřeboval poradit s úkolem, jenže nikdo nebyl doma. _____
- 5.4 Nestihl doběhnout autobus, vyšel totiž z domu na poslední chvíli. _____

- A) slučovací
B) stupňovací
C) odporovací
D) vylučovací
E) příčinný
F) důsledkový

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 6–11

TEXT 1

(1) Eiffelova věž (francouzsky *La Tour Eiffel*) je vysoká ocelová věž nacházející se v hlavním městě Francie, v nádherné Paříži. Je to nejnámější, nejkrásnější a nejnavštěvovanější památka Francie, kvůli které každý rok přijíždí miliony turistů. Věž byla postavena v letech 1887–1889 u příležitosti 100. výročí Velké francouzské revoluce a Světové výstavy a do roku 1930 byla nejvyšší stavbou světa. V současnosti měří 324 metrů. Leží v nadmořské výšce 33 metrů nad mořem. Váží celých 7 000 tun. Eiffelova věž má jméno po Gustavu Eiffelovi. Pařížané Eiffelově věži přezdívají Železná dáma.

(2) Eiffelova věž měla původně stát pouze 20 let, ale jelikož byla mimo jiné i meteorologickou stanicí, poté plnila úlohu i televizního a rozhlasového vysílače, tak byla zachována. Eiffelova věž je nejvyšším bodem v oblasti Paříže a nachází se v samotném centru města, proto byl její rádiový vysílač důležitý v průběhu první i druhé světové války a je významný dodnes. Roku 2010 byly provedeny úpravy kvůli přechodu na digitální vysílání pro celý region Ile-de-France.

(3) Obyvatelé Paříže tuto stavbu nejprve nenáviděli, ke kritikům ze známých osobností patřili spisovatelé Guy de Maupassant, Émile Zola nebo Alexander Dumas. Dnes je Eiffelova věž oblíbeným turistickým cílem, a proto jsou na ni Pařížané nyní právem hrdí.

(4) Už v 19. a 20. století se Eiffelova věž stále víc objevovala v různých podobách na obrazech nových malířů. Maloval ji například slavný Pissaro, pak také Utrillo, Seurat, Delaunay, a dokonce si ji oblíbili **básníci**, mezi kterými byli Cocteau a Apollinaire.

(www.i-pariz.cz)

TEXT 2

Činitelská jména: mezi názvy osob tvoří výraznou a velmi bohatou významovou skupinu podstatná jména ze slovesných základů, která pojmenovávají osobu podle její činnosti: pro člověka, který učí, jehož povoláním je učit, máme pojmenování *učitel*.

Konatelská jména: jsou tvořená od jmen věcí a označující osobu, která je k takové věci v nějakém činném vztahu, např. ji vyrábí (*cihlář: cihla*), zpracovává (*knihař: kniha*).

max. 2 body

6 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
6.1 Eiffelova věž je nejnavštěvovanější železnou věží v Paříži.	☐	☐
6.2 Vrchol Eiffelovy věže leží v nadmořské výšce 357 metrů nad mořem.	☐	☐
6.3 V současnosti slouží Eiffelova věž pouze jako atrakce pro turisty.	☐	☐
6.4 Věž byla postavena v průběhu dvou po sobě jdoucích let.	☐	☐

max. 3 body

7 Vypište ze třetí části výchozího TEXTU 1 tři víceslabičná příslovce.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoliv slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

1 bod

8 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 je pravdivé?

Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.

- A) Činitelské jméno je slovo básník, konatelské jméno je slovo spisovatel.
- B) Činitelské jméno je slovo spisovatel, konatelské jméno je slovo básník.
- C) Obě dvě slova jsou jmény činitelskými.
- D) Obě dvě slova jsou jmény konatelskými.

1 bod

9 Které z následujících tvrzení lze na základě informací obsažených v TEXTU 1 považovat za jednoznačný fakt?

- A) Na vrchol Eiffelovy věže vystoupá každoročně přes milion turistů.
- B) Nejvyšším bodem v Paříži a jejím okolí je Eiffelova věž pojmenovaná po Georgi Eiffelovi.
- C) Eiffelova věž se stala námětem mnoha malířů, například Picassa nebo Apollinaira.
- D) Eiffelova věž byla postavena k příležitosti 100. výročí Velké francouzské revoluce.

1 bod

10 Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Každé ze dvou souvětí podtržených v textu se skládá ze dvou vět hlavních.
- B) Každé ze dvou souvětí podtržených v textu se skládá z věty hlavní a z věty vedlejší.
- C) V první části textu je podtržena věta jednoduchá, ve třetí části textu je podtrženo souvětí skládající se ze dvou vět hlavních.
- D) V první části textu je podtržena věta jednoduchá, ve třetí části textu je podtrženo souvětí skládající se z věty hlavní a z věty vedlejší.

1 bod

11 Které z druhů zájmen uvedených v nabízených možnostech se nevyskytuje v prvním úseku TEXTU 1?

- A) přivlastňovací
- B) ukazovací
- C) vztažné
- D) neurčité

---

1 bod

12 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

- A) Klavíristovy prsty běhaly po klaviatuře a posluchači jeho výkon odměnili potleskem vestoje.
- B) Klavíristovi prsty běhaly po klaviatuře a posluchači jeho výkon odměnili potleskem vestoje.
- C) Klavíristovy prsty běhaly po klaviatuře a posluchači jeho výkon odmněnili potleskem vestoje.
- D) Klavíristovy prsty běhaly po klaviatuře a posluchači jeho výkon odměnily potleskem vestoje.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

Díval jsem se zasněně do jejího obličejce (*****) (xxxxx) paprsky vycházejícího slunce.

max. 2 body

13

13.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *ozářený*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

13.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *ranní*, který patří na druhé vynechané místo (xxxxx) ve výchozím textu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Venuše se nachází blíže ke Slunci než Země, pokud by ale neměla atmosféru, byla by teplota na povrchu pod bodem mrazu. Venuše ale atmosféru má a to pořádně hustou. Skládá se převážně z oxidu uhličitého, což je hlavní viník změn klimatu na Zemi. V atmosféře ho má 96,5 %. Zbytek připadá zejména na dusík. Další plyny jsou už zastoupeny ve velmi malé míře. Oxid uhličitý je skleníkový plyn, takže dokonale zadržuje záření ze Slunce. Na povrchu je kvůli tomu devadesátkrát větší tlak než na Zemi a teplota dosahuje 460 °C.

1 bod

14 Která z následujících možností vystihuje nejlépe výchozí text?

- A) Jde o neumělecký text, konkrétně o popis planety Venuše.
- B) Jde o neumělecký text, konkrétně o úvahu týkající se planety Venuše.
- C) Jde o umělecký text, konkrétně o vyprávění týkající se planety Venuše.
- D) Jde o umělecký text, konkrétně o subjektivně zabarvený popis planety Venuše.

15 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Nyní máme vše připraveno ke smontování. Nejprve si však předvrtáme otvory pro vruty. Kdybychom tak neučinili, mohlo by se stát, že při sešroubování budky její jednotlivé části popraskají. K sešroubování jednotlivých dílů použijeme vruty do dřeva o délce 40 mm. Budka se musí občas čistit, a tak má mít odnímatelnou stříšku nebo jednu ze stěn. Proto jsme pro spojení dílů použili vruty, a ne hřebíky. Lze ji tak snadno rozšroubovat.

B) Rozměry naší budky vyhovují strakapoudům, krutihlavům, sýkorám a špačkům, proto jsme zvolili průměr vletového otvoru 4,8 cm. Bidýlka před vletovým otvorem jsou nevhodná, usnadňují zásah škodné do budky. Prkno přední a zadní stěny budky musíme hoblíkem nebo rašplí zkosit tak, aby stříška k těmto stěnám dolehla celou plochou. Úhel si vyznačíme pomocí přiložené boční stěny.

C) Ke zhotovení budky použijeme smrková prkna 20 mm silná, aby chránila obyvatele budky před vnějším chladem, teplem i deštěm. Vyřízneme podle nákresu jednotlivé části budky.

D) Nakonec budku opatříme vhodným ochranným nátěrem. Natřeme ji nenápadnou hnědou nebo zelenou barvou, výraznějších barev se totiž ptáci bojí. Pokud však nemáme k dispozici žádnou vhodnou barvu, nic se neděje. Budku můžeme nechat klidně i nenatřenou.

E) Máme-li budku sešroubovanou, připevníme k její zadní stěně závěsnou lištu. Lišta zhotovená z laťky 8 x 50 cm slouží k přichycení budky na strom. Tento krok však můžeme vynechat, pokud již máme pevné stanoviště pro umístění naší budky.

F) Vletový otvor pro ptáky na čelní straně vyřízneme 17 cm od horního okraje. K vyříznutí je ideální takzvaná děrovací pila, která se nasazuje do sklíčidla elektrické vrtačky. Je velmi důležité, jaký průměr otvoru zvolíme.

(www.pravopiscesky.cz)

15.1 _____

15.2 _____

15.3 _____

15.4 _____

15.5 _____

15.6 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

V panelovém domě se v neděli objevili noví nájemníci. Mezi ostatní obyvatele domu však nezapadli. Starousedlíkům se nelíbil jejich pes, jejich malé děti a nakonec je pomluvili i kvůli oblečení, které měli na sobě. Ubozí nájemníci, (*****).

1 bod

16 Ve které z následujících možností je uvedeno české ustálené slovní spojení, jež vystihuje situaci ve výchozím textu, a patří tedy na vynechané místo (*****) v textu?

- A) sypou si sůl na hlavu
- B) sypou si cukr na hlavu
- C) nezůstala na nich nit suchá
- D) nezůstala na nich nit vlhká

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Nebylo to poprvé, co se v domě číslo čtyři v Zobí ulici při snídani ztrhla hádka. Pana Vernona Dursleyho totiž ještě před svítáním probudily halasně, houkavé zvuky s pokoje jeho synovce Harryho.

„Tenhle týden je to už potřetí!“ hřímal přes stůl. „Jestli té sově nedokážeš poručit, musí z domu!“

Harry se mu to už pokolikáté pokusil vysvětlit.

„Když ona se nudí,“ řekl. „Je zviklá létat venku. Kdybych ji prostě mohl na noc pustit...“

„Vypadám snad jako takový hlupák?“ zavrčel vztekle strýc Vernon a na hustém kníru se mu houpal ždibec smaženého vejce. „Vím až moc dobře, jak by to dopadlo, kdybys tu sovu pustil ven.“

A se svou ženou Petunií si vyměnily ponuré pohledy. Harry chtěl ještě něco namítnout, jeho slova však přehlušilo dlouhé, hrčivé říhnutí Dudleyho, synáčka manželů Dursleyových.

(Joanne Rowlingová: Harry Potter a Tajemná komnata)

max. 4 bod

17 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Slova napište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–23

(1) Posvátnost chvíle byla přerušena příchodem tety Kateřiny. A bylo by možno říci zbrklým příchodem, protože tak, jak ona vešla, normální lidé do pokoje nevcházejí. Dveře se rozlétly, jako by za nimi **vybuchl** granát, a teta vpadla dovnitř. Zvolala něco naprosto nesrozumitelného a vrhla se do křesla.

(2) Saturnin si dovolil poznamenat, že to snad není možné. Teta pravila, že je tomu, bohužel, tak. Saturnin mínil, že se to jistě všechno vysvětlí. Teta řekla, že měla zlý té noci sen. Saturnin se tázal, zda šla dceruška k vodě ven. Teta se NAŇ nechápavě podívala a ptala se, jaká dceruška. **Místo** odpovědi se Saturnin tázal, jestli tedy pana Milouše k jezeru cos nutí, nic doma, nic mu po chuti. Teta chtěla vědět, jestli Milouš něco takového říkal a kde je to jezero.

(3) Měl jsem **dojem**, že se oba zbláznili. Ptal jsem se Saturnina, co tetu pobouřilo a co to vykřikla, když přiběhla do pokoje. Saturnin pravil, že nemá nejmenšího tušení, protože jí vůbec nerozuměl. Chytil jsem se za hlavu a tázal jsem se, o čem tedy s ní mluvím. Odpověděl, že je to osvědčený způsob uklidňování rozčilených osob.

(4) Teta vyskočila a pravila, že ona není pro nás žádná osoba. Chlácholil jsem jí a pak jsem se jí zeptal, co se tedy vlastně stalo. Tu se do její **tváře** opět vloudil výraz strachu a rozhlédla se po pokoji, jako by očekávala, že uvidí strašidlo. Potom řekla příškrčeným hlasem, že kuchařka i služebná Marie zmizely.

(5) Přiznávám se, že v první chvíli jsem byl ZMATEN, ale to bylo zaviněno jenom ustrašeným vzhledem tety Kateřiny a jejím nepřesným vyjadřováním. Jestliže mi někdo řekne, že kuchařka zmizela, představím si tuto událost buď jako trik salonního kouzelníka, nebo něco, co souvisí s okultismem. Odhmotnění nebo tak nějak tomu říkají. Prostě kuchařka bledne, ztrácí tvar, stává se neurčitou, rozplývá se a nakonec unikne ventilací do hvězdného prostoru. Potom bych chápal, kdyby svědek tohoto otřásajícího zjevu přiběhl do pokoje a vyděšeně volal, že kuchařka zmizela.

Nic takového se však neudálo a celý poplach byl úplně zbytečný. Teta prostě nenašla v kuchyni ani kuchařku, ani služebnou Marii, a já nechápu, proč jí to tak rozrušilo.

(6) V tu chvíli přišel do obývacího pokoje doktor Vlach a krátce poté slečna Barbora a teta se na ně vrhla, jestli neviděli ty zmizelé ženy. Potom se přiloudal Milouš, a tak se stalo, že nás dědeček při svém návratu našel všechny pohromadě, jak si vymýšlíme všechna možná vysvětlení, kam se poděly kuchařka a služebná.

(Zdeněk Jirotka: Saturnin)

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
18.1 Tetě Kateřině se zdál zlý sen, že zmizely kuchařka a služebná.	☐	☐
18.2 Teta Kateřina měla strach o svoji dceru.	☐	☐
18.3 Milouše to doma nebavilo, a tak se vydal k jezeru.	☐	☐
18.4 Saturnin se snažil přijít na to, kdo všechno odešel k jezeru.	☐	☐

max. 2 body

19

19.1 Vypište z první části výchozího textu sloveso, které má dvě předpony.

19.2 Vypište ze čtvrté části výchozího textu sloveso, které byste v textu mohli nahradit slovem utěšovat. Sloveso napište v infinitivu.

1 bod

20 Kolik osob se vyskytuje v obývacím pokoji v šestém úseku výchozího textu?

- A) 6
- B) 7
- C) 8
- D) 9

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o úseku podtrženém ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Vyskytuje se zde přímá řeč, v níž Saturnin reaguje na slova vypravěče.
- B) Vyskytuje se zde přímá řeč, v níž Saturnin reaguje na slova tety Kateřiny.
- C) Vyskytuje se zde nepřímá řeč, v níž Saturnin reaguje na slova vypravěče.
- D) Vyskytuje se zde nepřímá řeč, v níž Saturnin reaguje na slova tety Kateřiny.

1 bod

22 Kterou z následujících dvojic slov nelze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm tučně vyznačeno.)

- A) vybuchnout – explodovat
- B) místo – prostor
- C) dojem – pocit
- D) tvář – obličej

1 bod

23 Které z následujících tvrzení o dvou slovech zapsaných ve výchozím textu velkými písmeny je pravdivé?

- A) V kontextu výchozího textu je tvar *naň* spisovný a tvar *zmaten* nespisovný.
- B) V kontextu výchozího textu je tvar *naň* nespisovný a tvar *zmaten* spisovný.
- C) V kontextu výchozího textu jsou oba tvary spisovné.
- D) V kontextu výchozího textu jsou oba tvary nespisovné.

---

max. 2 body

24 Vypište z každé z následujících vět (24.1-24.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsána pravopisně správně.)

24.1 Hrady a zámky se otevřely nedočkávkým návštěvníkům.

24.2 Luboši, ujmi se toho úkolu ty.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

(1) Prvotní symbol hada, obtočeného kolem hole, je spojován se synem boha Apollóna. Tento muž jménem Asklépios (v češtině též Aeskulap) získá hodně vědomostí o medicíně a v jedné verzi báje se tvrdí, že na oplátku za pomoc naučí kouzelný had Asklépia tajným znalostem.

Jiný příběh říká, že ten samý muž nevědomky zabije hada svou hůlkou, načež se připlazí jiný had s bylinkou v tlamě a položí ji na mrtvého tvora, který znovu ožije. Asklépios poté použije stejnou rostlinu, aby oživil jiné lidi.

Na znamení vděčnosti v obou případech nosí na své holi hada a nakonec se i on sám stane bohem, který dostane pod patronát medicínu.

(2) V dalších staletích se kult boha Asklépia stane velmi populární a jemu zasvěcené chrámy jsou léčebnými místy, kam proudí davy poutníků s nadějí, že se zde zbaví svých neduhů. Tyto chrámy nesly název „asclepeion“ a v tom, jehož pozůstatky archeologové našli na řeckém ostrově Kos, možná legendární otec moderní medicíny Hippokratés (460-370 př. n. l.) započal svou kariéru. Proces léčby je tenkrát přesně daný. Po rituálním očištění následují dary nebo oběti bohu podle finanční situace prosebníků a ti pak stráví noc v nejposvátnější části svatyně. Jakékoli sny nebo vize jsou hlášeny knězi, který je vyloží a podle toho předepíše vhodnou terapii.

(3) Na Asklépiovu počest jsou zde přítomni nejedovatí hadi, kteří se volně pohybují po podlahách mezi nemocnými.

Moderní medicína přejala tuto legendu a jeho hůl s hadem se stala symbolem zdravotníků.

(www.epochaplus.cz)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Bůh Apollón měl syna, který se jmenoval Aeskulap.	☐	☐
25.2 Asklépios má od svého otce nadpřirozenou moc oživovat mrtvé.	☐	☐
25.3 Za zakladatele moderní medicíny je považován Hippokratés.	☐	☐
25.4 V chrámech na řeckém ostrově se mezi nemocnými volně pohybovali hadi.	☐	☐

1 bod

26 Ve kterém z úseků výchozího textu se objevuje alespoň jedno podstatné jméno vlastní?

- A) Podstatné jméno vlastní lze nalézt v prvním a druhém úseku výchozího textu.
- B) Podstatné jméno vlastní lze nalézt v druhém a třetím úseku výchozího textu.
- C) Podstatné jméno vlastní lze nalézt v prvním a třetím úseku výchozího textu.
- D) Podstatné jméno vlastní lze nalézt ve všech úsecích výchozího textu.

1 bod

27 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu nalezneme slovo citově zabarvené?

- A) za pomoc naučí kouzelný had Asklépia tajným znalostem
- B) se připlazí jiný had s bylinkou v tlamě
- C) kam proudí davy poutníků s nadějí
- D) na Asklépiovu počest jsou zde přítomni nejedovatí hadi

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 28

První zděnou budovou, jež se u nás stěhovala z místa na místo, byla kaple sv. Maří Magdaleny na pražském vltavském nábřeží pod Letenskými sady.

1 bod

28 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Výchozí text je zapsán pravopisně správně.
- B) Ve výchozím textu je pravopisná chyba, správný zápis je kaple Sv. Máří Magdaleny.
- C) Ve výchozím textu je pravopisná chyba, správný zápis je pražském Vltavském nábřeží.
- D) Ve výchozím textu je pravopisná chyba, správný zápis je Letenskými Sady.

---

max. 2 body

29 Ke každé z následujících podúloh (29.1 a 29.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

29.1 Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem STAVĚT a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

29.2 Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem LES a skloňuje se podle vzoru PÁN.

---

max. 3 body

30 Přiřadte k výrazům tučně zvýrazněným v jednotlivých větách (30.1–30.3) jejich příslušný slovní druh (A–E):

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 30.1 **Zdraví** lidé se dožívají vyššího věku. _____
- 30.2 Slušní lidé **zdraví** vždy zřetelně a nahlas. _____
- 30.3 O **zdraví** je třeba pečovat, člověk má jen jedno. _____

- A) podstatné jméno
- B) přídavné jméno
- C) příslovce
- D) sloveso
- E) spojka

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
